

sig bort fra usunde Tilstande, som havde udviklet sig under Krigen, og at under Hensyn til de betydelige Vanskeligheder af højst forskellig Art, men af særdeles tyngende Virkning, som Erhvervslivet har været ude for i Aarene fra 1921 frem til denne Dag, kan man kun med megen Betænkelighed skride til lovgivningsmæssige Foranstaltninger, som er egnede til at begrænse Dispositionsfriheden indenfor forskellige Erhvervsgræne og til at skabe en øget Usikkerhed, som kun kan mindske Muligheden for at udnytte alle de Evner og Kræfter, som Erhvervene besidder, til at komme paa økonomisk nogenlunde antagelig Maade gennem disse Tidens Vanskeligheder.

Det ærede Medlem Hr. Hans Nielsen mente nu, at der imellem det konservative Parti og Venstre var en Kappestrid om, hvilket Parti der i Spørgsmaal af denne Art kunde komme længst til højre. Ja, det er en Opfattelse, som jeg jo ganske vist maa tro, det ærede Medlem Hr. Hans Nielsen har; men den kan kun være baseret paa en fuldkommen Mangel paa Viden om den Opfattelse af disse Spørgsmaal, som for Venstre er en ganske naturlig Konsekvens af hele Partiets liberale Grundopfattelse. Den gaar nemlig ikke blot ikke, saaledes som det ærede Medlem Hr. Hans Nielsen tror, ud paa at hævde og kræve en fuldstændig Frihed for alle og enhver til at foretage sig erhvervs-mæssigt, hvad der overhovedet maatte passe dem, en Frihed, som det ærede Medlem mener paa Erhvervslivets Omraade vilde føre ud i den rene Anarkisme; men det, som vi maa kræve, og som er liberale Partiers Grundopfattelse af de Kaar, som Samfundet maa byde Erhvervslivet, er, at der aabnes Plads for den enkelte til at udfolde sit Initiativ, udnytte sine Evner og Kræfter i fuldt Omfang, dog saaledes begrænset, at der ikke derigennem stilles Hindringer i Vejen, at den samme Frihed, som den ene har, ogsaa kan tilfalde den anden, og til syvende og sidst med den Begrænsning, at den Frihed, som den enkelte skal have Ret til at nyde økonomisk og erhvervmæssigt, ikke maa stille sig i Modsætningsforhold til det heles Tarv. Dermed er vor Stilling angivet til Forslag af denne og af lignende Karakter, som vi har haft til Behandling i denne Sal, og det ærede Medlem Hr. Hans Nielsen maa undskylde, men derigennem forsøger vi ikke noget som helst andet end at hævde vore Grundopfattelser og har ingenlunde til Hensigt at konkurrere med noget andet Parti om en Stilling hverken længst til den ene eller længst til den anden Side.

Nu har det ærede Medlem Hr. Hans Nielsen aabenbart studeret Forhandlingerne, som i disse Dage finder Sted i Norge om Spørgsmaal af lignende Karakter, og dér har det ærede Medlem gjort den Opdagelse, at der er en Afgrund mellem det norske Venstres Opfattelse af saadanne Spørgsmaal og den Opfattelse, Venstre her i Danmark nærer, og dette har fyldt det ærede Medlem med den allerstørste Forbavselse. Det ærede Medlem er jo imidlertid ikke ukendt med, at Partier, som bekender sig til den samme Grundlære, kan jeg sige, kan se forskelligt paa en Sag under Hensyn til, formentlig, at den ligger forskelligt indenfor de forskellige Statssamfund. Hvad mener det ærede Medlem Hr. Hans Nielsen om det danske Socialdemokratis Forhold til Forsvarsspørgsmaalet her og den Stilling, det svenske Broderparti indtager til Sveriges Forsvar? (*Hans Nielsen*: Der er rørende Enighed). Ja, foreløbig er dog denne Enighed demonstreret derigennem, at det danske Socialdemokrati i forrige Rigsdagssamling indbragte et Lovforslag i dette høje Ting, som gik ud paa at nedlægge alt Militærvæsen her i Danmark; medens det svenske Socialdemokrati samtidig har gennemført en Forsvarsordning til et Beløb af over 100 Millioner svenske Kroner — paa det daværende Tidspunkt svarende til op imod 150 Millioner danske Kroner. Hvis det ærede Medlem kan finde Overensstemmelse mellem de Opfattelser, som udtrykkes i de to Forslag, Socialdemokratiet i de to Lande har arbejdet for, saa er det ærede Medlem i Besiddelse af en Formidlingsevne, som dog ganske sikkert kun er givet meget faa, men som for øvrigt efter min Opfattelse i hvert Tilfælde ikke er egnet til at vække synderlig Tillid til det ærede Medlems Evne til at bedømme Forhold indenfor og udenfor vort Lands Grænser.

Det ærede Medlem nægtede sig ikke i denne Forbindelse at bringe Arbejdsløshedsspørgsmaalet frem. Dette Spørgsmaal rider jo forstaaeligt nok i denne Tid det højtærede Regeringsparti som en Mare — det kan jeg ikke undre mig over —, men tror det ærede Medlem nu virkelig, at man gennem en Lovgivning af den Karakter, som her er foreslaaet, vilde give noget Bidrag til Arbejdsløshedens Afhjælpning? Tror det ærede Medlem, at man ved at sætte Virksomhederne under en Kontrol af den Art, som Talen her er om, vilde bidrage til at øge Beskæftigelsesgraden eller bidrage til at fremme disse Virksomheders Initiativ og økonomiske Evne? Ja, det ærede Medlem faar undskylde mig, men jeg tror paa ingen